

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6SŽik/4/2020
Identifikačné číslo spisu: 1015200869
Dátum vydania rozhodnutia: 14. apríla 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:1015200869.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a z členov senátu JUDr. Kataríny Cangárovej, PhD., LL.M. (sudca spravodajca) a JUDr. Mariána Fečíka, v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): A.. J.. W. V., bydliskom S. XX, XXX XX A., zastúpený: Advokátska kancelária ŠČURY, s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom M. R. Štefánika 2618, 022 01 Čadca, IČO: 47 258 055, proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska ul. 71, 813 11 Bratislava, IČO: 00 166 073, o správnej žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 39257/2015-23-II zo dňa 20.03.2015, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5S/128/2019-119 zo dňa 10. decembra 2019 takto

r o z h o d o l :

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť zamietá.
- II. Účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

I. Konanie pred orgánmi verejnej správy

1. Ministerstvo spravodlivosti SR ako prvostupňový orgán prostredníctvom povereného zamestnanca dňa 23.02.2015 e-mailovým prípisom oznámilo sťažovateľovi, že jeho e-mailové podanie zo dňa 19.02.2015 nebolo možné vyhodnotiť ako žiadosť o poskytnutie informácie podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám (ďalej aj „Zákon o slobode informácií“) (ďalej aj „rozhodnutie OVS I. stupňa“). Sťažovateľ konkrétne žiadal prístupenie informácie v znení „na základe akého zákonného ustanovenia je/nie je akýkoľvek okresný súd prijať podanie adresované inému súdu v Slovenskej republike a bezodkladne ho tomuto súdu doručiť“ (ďalej aj „žiadosť“). Svoj záver OVS I. stupňa odôvodnil tým, že Zákon o slobode informácií bol vytvorený pre potreby verejnej

kontroly orgánov verejnej moci zo strany verejnosti a nie pre potreby poskytovania právneho poradenstva, či výkladového stanoviska, čo v konečnom dôsledku neumožňuje ani Ústava Slovenskej republiky. OVS I. stupňa poukázal na skutočnosť, že jemu zákonom priznané kompetencie neumožňujú, aby sťažovateľovi podal záväznú právnu radu či právne stanovisko.

2. Na základe ďalšieho podania sťažovateľa, ktoré bolo označené ako „rozklad“ proti rozhodnutiu OVS I. stupňa zo dňa 10.03.2015, žalovaný konajúci prostredníctvom ministra prípisom pod ev. č. 39257/2015-23-II zo dňa 20.03.2015 (ďalej aj „rozhodnutie žalovaného“) sťažovateľovi uviedol, že sa stotožňuje s názorom uvedeným v rozhodnutí OVS I. stupňa. Vo svojom rozhodnutí ďalej uviedol, že nie každé podanie označené ako žiadosť o informácie a odkazujúce na Zákon o slobode informácií je možné považovať za žiadosť o sprístupnenie informácie podľa tohto zákona. Z uvedeného preto podľa žalovaného vyplýva, že ak takéto podanie nie je spôsobilé vyvolať konanie podľa Zákona o slobode informácií, tak súčasne nie je možné, aby došlo k vydaniu rozhodnutia o sprístupnení informácie, prípadne aby došlo k vydaniu rozhodnutia o odmietnutí sprístupnenia. Podanie takéhoto druhu je preto podľa žalovaného potrebné vybaviť len ako podnet, t. j. neformálnou odpoveďou, ktorá nemá povahu právneho aktu. Rovnakým spôsobom je preto potrebné postupovať aj voči podaniu, ktoré bolo zo strany sťažovateľa označené ako „odvolanie“, príp. „rozklad“.

3. Žalovaný tiež zdôraznil, že do jeho právomoci nepatrí podávanie právne záväzného výkladu k právnym predpisom, ani poskytovanie právne záväzných stanovísk (vyjadrení) k ich aplikácii, ale len aplikácia právnych predpisov v rozsahu svojej právomoci.

II.

Konanie pred krajským súdom

a) Správna žaloba

4. Sťažovateľ rozhodnutie žalovaného napadol správnu žalobou (ďalej aj „žaloba“), ktorú dňa 29.05.2015 doručil na Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“). Sťažovateľ žalobu odôvodnil tým, že rozhodnutie žalovaného a) vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, b) je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a c) konanie OVS má takú vadu, ktorá mohla a mala vplyv na zákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia.

5. V žalobných bodoch sťažovateľ uviedol, že požadovaná informácia týkajúca sa konkrétneho zákonného ustanovenia nie je právnym poradenstvom, príp. stanoviskom. V posudzovanom prípade ide podľa sťažovateľa o jednoduché uvedenie konkrétneho zákonného ustanovenia, ktoré žalovaný musí mať k dispozícii, inak by nemohol účinne a riadne vykonávať funkciu ústredného orgánu štátnej správy v oblasti súdnictva. Sprístupnenie takýchto základných informácií je podľa sťažovateľa predpokladom účinného a efektívneho vykonávania dobrej verejnej správy. Sťažovateľ namietol, že rozhodnutie žalovaného neprechádza testom ústavnosti, pretože s poukazom na čl. 26 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) právo na informácie možno obmedziť, iba ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti. Nesprístupnenie informácie, ktorá spočíva v obyčajnom uvedení konkrétneho zákonného ustanovenia, nie je ústavne konformným obmedzením základného práva na informácie. Žalovaný podľa sťažovateľa nesprávne právne posúdil aj otázku vymedzenia pojmu informácia, ktorá podľa samotného výkladu ustanovení Zákona o slobode informácií ako aj právnej doktríny znamená každú informáciu obohacujúcu vedomie príjemcu.

6. Žiadosť o informáciu bola podľa sťažovateľa nesprávne posúdená aj vtom, že s poukazom na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 28/96 nie je rozhodujúce ako je akt správneho orgánu označený, ale podstatné je, či správny orgán mohol takýmto aktom autoritatívne zasiahnuť do právnej sféry fyzickej alebo právnickej osoby. Rozhodnutie OVS I. stupňa preto sťažovateľ považoval z hľadiska vecného obsahu za rozhodnutie, ktorým nebolo vyhovené jeho žiadosti. Týmto rozhodnutím, ktoré bolo len neformálnou odpoveďou, došlo k nesprístupneniu požadovanej informácie. V závere sťažovateľ navrhol zrušenie rozhodnutia žalovaného a priznanie nároku na náhradu trov konania.

b) 1. rozsudok krajského súdu

7. Krajský súd svojim rozsudkom pod sp. zn. 5S/127/2015-61 zo dňa 20.06.2017 (ďalej aj „1. rozsudok krajského súdu“) zrušil rozhodnutie žalovaného a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

8. V odôvodnení krajský súd uviedol, že rozhodnutie žalovaného síce nespĺňa náležitosti rozhodnutia podľa § 22 ods. 1 Zákona o slobode informácií, ale je ho potrebné považovať za fiktívne rozhodnutie podľa § 19 ods. 3 Zákona o slobode informácií s absenciou výrokovej časti, z ktorej by bol zrejmý spôsob rozhodnutia o opravnom prostriedku sťažovateľa.

9. Krajský súd vo svojom rozsudku skonštatoval, že žiadosť sťažovateľa je nepochybne možné považovať za žiadosť o sprístupnenie informácie podľa Zákona o slobode informácií. Na tomto závere podľa krajského súdu nemení nič ani skutočnosť, či žiadanú informáciu je alebo nie je možné vyhodnotiť ako informáciu, ktorá sa podľa Zákona o slobode informácií sprístupňuje, pričom predmetný zákon legálnu definíciu pojmu „informácia“ ani neobsahuje. Za nesprávny preto krajský súd označil záver OVS o tom, že ak žiadaná informácia nie je informáciou podľa Zákona o slobode informácií, nie je možné pri vybavovaní podania žiadateľa postupovať podľa tohto zákona. Krajský súd prijal záver, že OVS mali postupovať podľa § 18 ods. 2 Zákona o slobode informácií, ktorý upravuje inštitút nevyhovenia žiadosti.

10. S poukazom na uvedené skutočnosti krajský súd konštatoval, že rozhodnutie žalovaného vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci a neobsahovalo zákonom ustanovené náležitosti.

11. Na základe podanej kasačnej sťažnosti zo strany žalovaného došlo rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Sžik/1/2019 zo dňa 30.04.2019 k zrušeniu 1. rozsudku krajského súdu a vráteniu veci na ďalšie konanie. V odôvodnení najvyšší súd uviedol, že 1. rozsudok krajského súdu je nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť, ktorá spočíva v jeho vnútornej rozpornosti odôvodnenia. Najvyšší súd poukázal na skutočnosť, že krajský súd „list žalovaného“ vyhodnotil ako rozhodnutie a že súčasne krajský súd vychádzal zo skutočnosti, že žalovaný vydal „fiktívne rozhodnutie“, v ktorom absentuje výroková časť, ktorá by mala objasňovať spôsob rozhodnutia žalovaného o opravnom prostriedku žalobcu. Uvedeným konaním podľa najvyššieho súdu došlo zo strany krajského súdu k porušeniu ustanovenia § 139 ods. 2 Správneho súdneho poriadku a aj právo žalovaného na spravodlivý súdny proces. Pre ďalšie konanie vyslovil najvyšší súd právny názor, že bude úlohou krajského súdu sa zrozumiteľne vysporiadať so všetkými podstatnými námietkami, ktoré boli uplatnené žalobcom v žalobe a žalovaným orgánom vo svojej obrane.

c) 2. rozsudok krajského súdu

12. Po zrušení 1. rozsudku krajského súdu krajský súd rozsudkom pod sp. zn. 5S 128/2019-119 zo dňa 10.12.2019 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“ alebo „napadnutý rozsudok“) zamietol žalobu a nárok na náhradu trov konania žalovanému nepriznal. V odôvodnení uviedol, že zo znenia Zákona o slobode informácií nie je možné vyvodiť, že za informáciu v zmysle uvedeného zákona je možné považovať aj poskytovanie právneho poradenstva, príp. právneho vyhodnotenia (posúdenia) skutkových otázok na základe požiadavky žiadateľa o informácie. Rovnako podľa krajského súdu z predmetného zákona nevyplýva, že by povinné osoby museli vykonávať na žiadosť oprávnených osôb také úkony, ktoré nesmerujú k výkonu ich právomoci, čo je prípad žalovaného. Účelom Zákona o slobode informácií je podľa krajského súdu sprístupniť vo veciach verejných verejnosti údaje, ktoré sú jej spravidla neznáme, bez toho, aby sa žiadosť stala pokynom na výkon určitých činností alebo postupu povinnej osoby.

13. V uvedenej súvislosti krajský súd ďalej poukázal na § 13 zákona č. 575/2001 Z. z. (ďalej aj „Kompetenčný zákon“), z ktorého vyplýva, že do právomoci Ministerstva spravodlivosti SR nepatrí podávanie právneho vyhodnotenia / posúdenia na žiadosť fyzickej alebo právnickej osoby, poskytovanie právneho poradenstva k akejkoľvek skutkovej otázke a ani podávanie stanovísk k

aplikácii právnych predpisov. Krajský súd prijal záver, že vzhľadom na zásadu legality činnosti štátnych orgánov (čl. 2 ods. 2 ústavy) v spojení s uvádzaným ustanovením § 13 Kompetenčného zákona nebol žalovaný oprávnený poskytnúť žiadanú informáciu. Následne krajský súd len doplnil, že ak žalovaný nebol oprávnený na poskytnutie informácie, tak žalobca nemohol byť rozhodnutím žalovaného ukrátený na svojich právach, osobitne na práve na informácie.

14. Záverom krajský súd s odkazom na rozsudok najvyššieho súdu skonštatoval, že neformálny postup žalovaného mimo rámca Zákona o slobode informácií nebol na ujmu žalobcových práv, keď na základe neformálneho oznámenia žalovaného sa žalobca dozvedel o dôvodoch, pre ktoré nebolo jeho žiadosti vyhovieť a ktorého zákonnosť bola predmetom prieskumu súdu.

III.

Kasačná sťažnosť žalobcu, vyjadrenie žalovaného

15. Sťažovateľ podal voči rozsudku krajského súdu dňa 24.02.2020 kasačnú sťažnosť (ďalej aj „sťažnosť“). Za dôvod kasačnej sťažnosti sťažovateľ označil porušenie zákona zo strany krajského súdu tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1 písm. g) Správneho súdneho poriadku.

16. V sťažnostných bodoch sťažovateľ uviedol, že svojou žiadosťou nepožadoval poskytnutie právneho poradenstva (stanoviska), ale uvedenie konkrétneho zákonného ustanovenia bez akéhokoľvek jeho výkladu či iného dodatočného spracovania. Takýto postup je podľa sťažovateľa predpokladom účinného a efektívneho vykonávania dobrej verejnej správy. Požadovanú informáciu musí mať podľa sťažovateľa žalovaný k dispozícii, lebo inak by nemohol vykonávať funkciu ústredného orgánu štátnej správy v oblasti súdnictva, ktorá inak spočíva aj v oblasti organizačnej, v metodickom usmerňovaní a v kontrole výkonu súdov predsedami týchto súdov podľa § 71 písm. c) bod 1 zákona č. 757/2004 Z. z.

17. Sťažovateľ konštatoval, že žalovaný rozhodol o jeho žiadosti nezákonne, pretože mal ako účastník konania právo na to, aby v prípade, ak žalovaný nemienil vyhovieť jeho žiadosti, bolo vydané rozhodnutie podľa § 18 ods. 2 Zákona o slobode informácií. Toto rozhodnutie malo obsahovať náležitosti rozhodnutia podľa § 47 Správneho poriadku a odôvodnenie, z ktorého by sa sťažovateľ dozvedel dôvody takéhoto nevyhovienia. Podľa sťažovateľa ustanovenia § 18 ods. 3 a § 19 ods. 3 Zákona o slobode informácií nezbavujú povinné osoby povinnosti vydať rozhodnutie. Účelom inštitútu fiktívneho rozhodnutia nebolo legalizovať nečinnosť povinných osôb pri rozhodovaní o žiadostiach podľa Zákona o slobode informácií. Rozhodnutia OVS vo forme vydaných „listov“ je potrebné podľa sťažovateľa považovať za nezákonné a nepreskúmateľné, nakoľko neobsahujú predpísané náležitosti, a to predovšetkým výrokovú časť a odôvodnenie. Tieto skutočnosti sú samé o sebe dôvodom na zrušenie rozhodnutí žalovaného.

18. Krajský súd podľa sťažovateľa vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že neformálny postup žalovaného mimo rámca Zákona o slobode informácií nebol na ujmu jeho práv. Sťažovateľ uviedol, že došlo k porušeniu jeho práv podľa čl. 26 ods. 4 ústavy. S poukazom na popísané dôvody preto sťažovateľ navrhol, aby kasačný súd zmenil rozsudok krajského súdu a zároveň zrušil rozhodnutia OVS a vrátil im vec na ďalšie konanie, príp. zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie, ak kasačný súd dospeje k záveru, že je potrebné doplniť dokazovanie.

19. Podaním doručeným na kasačný súd dňa 12.07.2021 sa žalovaný vyjadril k predmetu kasačného konania, kedy uviedol, že odôvodnenie napadnutého rozsudku spĺňa kritériá zrozumiteľnosti. Žalovaný súčasne dodal, že zo strany sťažovateľa nedošlo k pochopeniu, čo predstavuje pojem právne poradenstvo, príp. právne usmernenie či stanovisko v kontexte Zákona o slobode informácií. Žalovaný zotrval na svojom závere, že pri vybavovaní podania žalobcu, ktoré nebolo možné vyhodnotiť ako žiadosť o sprístupnenie informácií podľa Zákona o slobode informácií, postupoval správne. Žiadnym spôsobom nezasiahol do práv a právom chránených záujmov žalobcu, keďže žalobca nepochybné

požadoval právne poradenstvo tým, že sa dopytoval zákonného ustanovenia upravujúce postup okresného súdu. Predmetným záverom nie je možné podľa žalovaného nič vytknúť.

20. Žalovaný považoval kasačnú sťažnosť za podanú oneskorene a preto navrhol, aby ju kasačný súd odmietol.

IV.

Právne závery kasačného súdu

21. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (ďalej aj „kasačný súd“), na ktorý prešiel odo dňa 01.08.2021 výkon súdnictva aj vo veciach kasačných sťažností, v ktorých bol dovtedy príslušný Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v spojení s § 11 písm. h) SSP), preskúmal kasačnú sťažnosť, ktorá bola podaná včas (§ 443 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 ods. 1 SSP), za splnenia podmienok povinného zastúpenia (§ 449 SSP) a zároveň obsahovala zákonom stanovené náležitosti (§ 445 SSP), pričom ňou bolo napadnuté rozhodnutie, proti ktorému je jej podanie prípustné (§ 439 ods. 1, ods. 2, ods. 3 SSP).

22. Po neverejnej porade senátu bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) kasačný súd dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

23. Predmetom súdneho prieskumu bolo preskúmanie prípisu žalovaného, ktorým žalovaný oznámil žalobcovi, že jeho podanie vzhľadom na jeho obsah nebolo možné vyhodnotiť ako žiadosť o sprístupnenie informácie v zmysle Zákona o slobode informácií, pretože jeho žiadosť je požiadavkou o poskytnutie právneho stanoviska, resp. právneho poradenstva k skutkovej otázke.

24. Podstata sťažnostných bodov kasačnej sťažnosti spočívala v poukaze na nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom, ktorý žalobu proti rozhodnutiu žalovaného zamietol, pričom podľa sťažovateľa:

a) predmetom žiadosti nebolo poskytnutie právneho poradenstva, ale uvedenie konkrétneho zákonného ustanovenia bez jeho výkladu, čo je podľa sťažovateľa predpokladom účinného a efektívneho vykonávania dobrej verejnej správy, a

b) napadnutý rozsudok obsahoval nesprávny záver o tom, že neformálny postup žalovaného mimo rámca Zákona o slobode informácií nebol na ujmu žalobcových práv.

25. Ad a): Kasačnému súdu sa žiada úvodom poznamenať, že zmyslom prijatia Zákona o slobode informácií bolo vyplniť „legislatívnu medzeru“ v právnom poriadku Slovenskej republiky mať k dispozícii všeobecný a základný zákonný rámec, ktorým by došlo k realizácii ústavou garantovaného práva na prístup k informáciám podľa čl. 26 ústavy. Súčasne je potrebné poznamenať, že uvedený zákon má zabezpečiť prístup verejnosti ku kontrole štátnych orgánov, ktoré jednak rozhodujú o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb, ale súčasne hospodária s verejnými prostriedkami, príp. nakladajú s majetkom štátu, pričom tento zákon má byť aj jedným z prostriedkov boja proti korupcii (viď dôvodová správa k Zákonom o slobode informácií).

26. Pojem informácia Zákonom o slobode informácií bližšie nedefinuje. Z dostupnej rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu vyplýva, že „informáciou je správa, údaj alebo poučenie, ktoré fyzická osoba alebo právnická osoba odovzdáva inej fyzickej alebo právnickej osobe a dovtedy jej nebola známa. Informácia je základom vzájomného vymieňania údajov ktoré má za cieľ získanie nového poznania. Informáciou je aj štatistické spracovanie údajov.“(napr. rozsudok najvyššieho súdu pod sp. zn. 6SŽi/27/2013 zo dňa 24.09.2014).

27. Kasačný súd však napriek tejto extenzívnej definícii pojmu informácia poznamenáva, že pri každom výkone práva je potrebné brať na zreteľ jeho účel. Obdobne aj Ústavný súd SR vyslovil, že

každé základné právo a sloboda sa ústavou priznáva len v rozsahu účelu daného práva alebo slobody (II. ÚS 81/99).

28. Predmetom žiadosti žalobcu, označenej ako žiadosť o sprístupnenie informácie, bola odpoveď na otázku na základe akého zákonného ustanovenia je/nie je akýkoľvek okresný súd (povinný) prijať podanie adresované inému súdu v Slovenskej republike a bezodkladne ho tomu súdu doručiť. Otázka, aké ustanovenie zákona upravuje postup okresného súdu pri prijatí podania a doručení ho inému súdu, je už zo svojej podstaty otázkou výkladu a aplikácie relevantnej právnej normy na skutkovú otázku nastolenú žalobcom, čo krajský súd v logickej argumentačnej línii aj uviedol (body 61, 62 a 64 rozsudku). Podľa kasačného súdu nie je možné žalobcovu žiadosť použitím metód jazykového, gramatického a účelového výkladu charakterizovať inak ako ju charakterizovali správne orgány a krajský súd, teda ako žiadosť o stanovisko k výkladu a aplikácii právnych predpisov, aj keď by išlo len o triviálnu právnu otázku. Sprístupnenie informácie požadovanej sťažovateľom by si od povinnej osoby konkrétne vyžadovalo identifikáciu takej právnej normy vo všeobecne záväzných právnych predpisoch, pod hypotézu ktorej možno subsumovať žalobcom nastolenú skutkovú otázku, čo je samo o sebe otázkou právnej kvalifikácie, resp. výkladu a aplikácie tejto, resp. iných do úvahy prichádzajúcich právnych noriem. Otázka náročnosti procesu tohto podriadenia skutkového stavu pod právnu normu už nie je rozhodujúca na účely rozlíšenia žiadosti ako žiadosti o sprístupnenie informácie alebo ako žiadosti o právne stanovisko. Inými slovami, pokiaľ je právna otázka jednoduchšia a proces subsumpcie rýchlejší, neznamená to, že žiadosť je ešte žiadosťou o sprístupnenie informácie a žiadosťou o právne stanovisko či výklad sa stáva až keď je tento proces právnej kvalifikácie náročnejší. Na charaktere žiadosti ako žiadosti o právne stanovisko či výklad náročnosť položennej otázky o výklade a aplikácii práva teda nič nemení.

29. Kasačný súd teda konštatuje, že účelom žiadosti sťažovateľa bolo poskytnutie odpovede na otázku, aká právna norma upravuje žalobcom načrtnutý postup štátnych orgánov, čo je otázka o výklade a aplikácii tejto normy. Účelom žiadosti sťažovateľa nebolo podrobiť žalovaného verejnej kontrole v súvislosti s výkonom jeho činnosti, ani s nakladaním s verejnými zdrojmi a majetkom, ani ho konfrontovať s podozreniami ohľadne zneužívania právomoci alebo korupcie. Nakoľko účelom práva na informácie nie je poskytovanie právneho poradenstva či výkladových stanovísk povinnými osobami, možno konštatovať, že žiadosť sťažovateľa smerovala k naplneniu iného účelu, než je účel, pre ktorý bol Zákon o slobode informácií prijatý a inkorporovaný do slovenskej právnej úpravy. V tomto kontexte preto nemožno považovať podanie žiadosti sťažovateľa za výkon jeho práva na sprístupnenie informácie, ktoré mu garantuje čl. 26 ústavy a Zákon o slobode informácií.

30. Kasačný súd preto považuje za vecne správy názor krajského súdu, že povinné osoby podľa Zákona o slobode informácií nie sú povinné poskytovať právne stanoviská na skutkové otázky a nie sú ani povinné poskytovať také informácie, ktoré nepatria do ich právomocí. Poskytovanie právneho poradenstva v Slovenskej republike fyzickým a právnickým osobám totiž upravujú osobitné zákony (napríklad zákon o advokácii), ktoré ho zverujú iným subjektom.

31. Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto kasačný súd považuje obsah predmetu žiadosti sťažovateľa za nespádajúci pod pôsobnosť Zákona o slobode informácií a preto sťažnostný bod týkajúci sa námietky voči neposkytnutiu žiadanej informácie považuje kasačný súd za nedôvodný.

32. Ad b) Vo vzťahu ku druhému sťažnostnému bodu ohľadne tvrdenej ujmy na subjektívnych právach žalobcu dáva kasačný súd do pozornosti základný zmysel správneho súdnictva. Týmto je poskytnúť ochranu fyzickým a právnickým osobám, ktoré tvrdia, že nezákonným rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy boli dotknutí na svojich subjektívnych právach. Podľa rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) (napr. III. ÚS 502/2015, III. ÚS 468/2018, I. ÚS 136/2020): „Správne súdnictvo je primárne prostriedkom ochrany subjektívnych práv adresáta výkonu verejnej správy v jej najrôznejších podobách. Len sekundárne je kritériom poskytovania tejto ochrany zákonnosť verejno-mocenských aktivít verejnej správy. Inými slovami, správne súdnictvo v systéme právneho štátu nemá slúžiť naprávaniu nezákonnosti vo verejnej správe bez akéhokoľvek zreteľa na dopad eventuálne zistenej nezákonnosti na subjektívno-právnu pozíciu

dotknutého. Preto nemožno vyhovieť takému návrhu na začatie konania v správnom súdnictve, ktorého prerokovanie síce vedie k zisteniu formálneho rozporu činnosti verejnej správy so zákonom, no zároveň v ňom nebude preukázaný žiaden zásah do individuálnej sféry navrhovateľa. Účelom správneho súdnictva nie je náprava nezákonnosti vo verejnej správe, ale účinná ochrana subjektívnych práv fyzickej osoby alebo právnickej osoby, voči ktorej je verejná správa v jednotlivom prípade vykonávaná.“

33. V prejedávanom prípade sa žalobcovi - sťažovateľovi dostalo vecne zdôvodnenej odpovede na jeho žiadosť, ktorou bolo, že správne orgány na základe Zákona o slobode informácií neposkytujú právne posúdenie otázok, ktoré žalobca nastolí. Je potrebné dodať, že na žiadosť sťažovateľa bolo zo strany OVS reagované formou, ktorá nemala podobu rozhodnutia podľa Zákona o slobode informácií, príp. Správneho poriadku. Na strane druhej však OVS uviedli v obidvoch prípadoch tzv. „rozhodnutí“ právne významné dôvody, na základe ktorých nedošlo k sprístupneniu požadovaných informácií. Sťažovateľ sa proti nesprístupneniu informácií, poznajúc vecné dôvody tohto nesprístupnenia, bránil podaným rozkladom, žalobou i kasačnou sťažnosťou. Obsah týchto dôvodov bol preto predmetom preskúmania pred správnym súdom ako aj kasačným súdom, s ktorými sa obidva súdne orgány stotožnili.

34. Krajský súd svoj záver, že neformálny postup žalovaného mimo rámca Zákona o slobode informácií nebol na ujmu žalobcových práv, oprel aj o rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu. V zmysle rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 7Sž/5/2016 zo dňa 14.12.2017, pokiaľ žiadateľ svoje podanie nazve žiadosťou o informáciu, no z obsahu podania je nepochybné, že sa o informáciu nejedná, povinnosť vyplývajúca povinnej osobe postupovať podľa Zákona o slobodnom prístupe k informáciám nie je daná. Avšak aj keby sme teoreticky pripustili sťažovateľov názor, že správne orgány mali postupovať a vydať rozhodnutia v zmysle Zákona o slobode informácií a v administratívnom konaní a v prijatých rozhodnutiach správnych orgánov by sa z tohto dôvodu vyskytli formálne vady, zopakovanie administratívneho konania by sťažovateľovi neprineslo materiálne iný, pre neho priaznivý výsledok vo veci. Sťažovateľ by v prípade vrátenia veci správnym orgánom nedosiahol ani vyhovieť jeho žiadosti sprístupnením informácie, ani by sa mu nedostalo materiálne iného odôvodnenia nevyhovieť žiadosti. Aj kasačný súd, rovnako ako správne orgány a krajský súd totiž súhlasí s názorom, že sťažovateľ svojou žiadosťou požadoval poskytnutie informácie o výklade či aplikácii práva, ktoré povinné osoby v režime Zákona o slobode informácií jednoducho nesprístupňujú. Kasačný súd sa následne stotožňuje aj so záverom krajského súdu, že sťažovateľ neutrpel nijakú ujmu na jeho subjektívnych právach na prístup k informáciám, ktorému by sa mala v správnom súdnictve priznať ochrana.

35. Kasačný súd, zhodne s názorom krajského súdu i predchádzajúcou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR dospel k záveru, že neformálny postup žalovaného mimo rámca Zákona o slobode informácií nebol na ujmu žalobcových práv, keď na základe neformálneho oznámenia žalovaného sa žalobca dozvedel o dôvodoch, pre ktoré nebolo jeho žiadosti vyhovieť a ktorého zákonnosť v konečnom dôsledku preskúmal súd.

36. Zhrnutím uvedených záverov preto kasačný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

37. O trovách kasačného konania kasačný súd rozhodol v súlade s § 467 ods. 1 v spojení s 167 ods. 1 a § 168 Správneho súdneho poriadku, kedy žalovanému ako úspešnému účastníkovi trovy kasačného konania nepriznal, pretože nezistil také okolnosti prípadu, kedy by bolo možné od žalobcu spravodlivo požadovať náhradu trov kasačného konania voči žalovanému.

38. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyselne (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok n i e j e prípustný.